

974

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA OBRONY NARODOWEJ

z dnia 22 lipca 2010 r.

w sprawie ćwiczeń wojskowych

Na podstawie art. 106 ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2004 r. Nr 241, poz. 2416, z późn. zm.¹⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) tryb powoływania na ćwiczenia wojskowe i zwalniania z tych ćwiczeń;
- 2) sposób odbywania ćwiczeń wojskowych;
- 3) liczbę i czas trwania ćwiczeń wojskowych dla poszczególnych grup żołnierzy rezerwy;
- 4) rodzaje i sposób opiniowania służbowego oraz sposób składania zażaleń na opinie.

§ 2. Użyte w rozporządzeniu określenia oznaczają:

- 1) ustawa — ustawę z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej;
- 2) Siły Zbrojne — Siły Zbrojne Rzeczypospolitej Polskiej;
- 3) żołnierz — żołnierza odbywającego ćwiczenia wojskowe;
- 4) wojskowy komendant uzupełnień — wojskowego komendanta uzupełnień właściwego ze względu na miejsce pobytu stałego albo czasowego trwającego ponad 3 miesiące żołnierza rezerwy albo osoby przeniesionej do rezerwy niebędącej żołnierzem rezerwy;
- 5) dowódca jednostki wojskowej — dowódcę (komendanta, szefa) jednostki wojskowej, w której odbywają się ćwiczenia wojskowe, lub żołnierza zawodowego, o którym mowa w art. 101b ust. 3 ustawy;
- 6) kontrakt — kontrakt na wykonywanie obowiązków w ramach Narodowych Sił Rezerwowych.

§ 3. 1. Żołnierze rezerwy albo osoby przeniesione do rezerwy niebędące żołnierzami rezerwy mogą zostać powołane na ćwiczenia wojskowe w trybie ochotniczym.

2. Powołanie na ćwiczenia wojskowe w trybie ochotniczym następuje w wyniku ochotniczego zgłoszenia się żołnierza rezerwy albo osoby przeniesionej

do rezerwy niebędącej żołnierzem rezerwy do tych ćwiczeń, a w przypadku żołnierzy, którzy zawarli kontrakt, również w wyniku ochotniczego zgłoszenia się do zawarcia kontraktu.

3. Przepis ust. 1 nie dotyczy żołnierzy rezerwy oraz osób przeniesionych do rezerwy niebędących żołnierzami rezerwy, którzy zostali powołani na ćwiczenia wojskowe w przypadku wprowadzenia obowiązku ich odbywania na podstawie art. 101 ust. 10 ustawy.

§ 4. 1. Do odbycia ćwiczeń wojskowych, o których mowa w art. 101 ust. 1 ustawy, powołuje się:

- 1) żołnierzy rezerwy w trybie:
 - a) natychmiastowego stawiennictwa,
 - b) ochotniczym,
 - c) zwykłym;
- 2) osoby przeniesione do rezerwy niebędące żołnierzami rezerwy w trybie:
 - a) ochotniczym,
 - b) zwykłym.

2. Powołanie do odbycia ćwiczeń wojskowych, o których mowa w ust. 1 pkt 1 lit. a, zarządza Szef Sztabu Generalnego Wojska Polskiego.

§ 5. 1. Kartę powołania do odbycia ćwiczeń wojskowych doręcza się żołnierzowi rezerwy albo osobie przeniesionej do rezerwy niebędącej żołnierzem rezerwy nie później niż na 14 dni przed dniem stawienia się do czynnej służby wojskowej określonym w tej karcie.

2. Terminu, o którym mowa w ust. 1, nie stosuje się, jeżeli:

- 1) powołanie na ćwiczenia wojskowe następuje w trybie natychmiastowego stawiennictwa;
- 2) żołnierz rezerwy albo osoba przeniesiona do rezerwy niebędąca żołnierzem rezerwy nie stawili się bez uzasadnionej przyczyny na skutecznie doręczone wezwanie wojskowego komendanta uzupełnień w celu powołania do odbycia ćwiczeń wojskowych;

3) powołanie na ćwiczenia wojskowe następuje w trybie ochotniczym.

3. Kartę powołania do odbycia ćwiczeń wojskowych rotacyjnych doręcza się żołnierzowi rezerwy nie później niż na 14 dni przed pierwszym dniem stawienia się do czynnej służby wojskowej w danym roku kalendarzowym.

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 277, poz. 2742, z 2005 r. Nr 180, poz. 1496, z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i 711 i Nr 220, poz. 1600, z 2007 r. Nr 107, poz. 732 i Nr 176, poz. 1242, z 2008 r. Nr 171, poz. 1056, Nr 180, poz. 1109, Nr 206, poz. 1288, Nr 208, poz. 1308 i Nr 223, poz. 1458, z 2009 r. Nr 22, poz. 120, Nr 97, poz. 801, Nr 161, poz. 1278, Nr 190, poz. 1474 i Nr 219, poz. 1706 oraz z 2010 r. Nr 107, poz. 679, Nr 113, poz. 745 i Nr 127, poz. 857.

§ 6. 1. Żołnierz rezerwy albo osoba przeniesiona do rezerwy niebędąca żołnierzem rezerwy powołana do odbycia ćwiczeń wojskowych w trybie zwykłym albo ochotniczym stawia się do odbycia tych ćwiczeń w miejscu i w terminie określonych w karcie powołania.

2. Żołnierz rezerwy powołany do odbycia ćwiczeń wojskowych w trybie natychmiastowego stawiennictwa udaje się do wskazanego miejsca:

- 1) w ciągu 4 godzin od chwili doręczenia karty powołania, jeżeli w tej karcie termin stawiennictwa został określony jako „NATYCHMIAST”;
- 2) w terminie określonym w karcie powołania — w pozostałych przypadkach.

§ 7. 1. W przypadku gdy żołnierz rezerwy albo osoba przeniesiona do rezerwy niebędąca żołnierzem rezerwy, której doręczono kartę powołania, nie może stawić się do odbycia ćwiczeń wojskowych w terminie określonym w tej karcie z powodu obłożnej choroby lub z przyczyn, o których mowa w art. 58 ust. 3 i art. 100 ust. 3 ustawy, niezwłocznie zawiadamia o tym fakcie wojskowego komendanta uzupełnień.

2. Po ustaniu powodu lub przyczyny niestawienia się, o których mowa w ust. 1, żołnierz rezerwy albo osoba przeniesiona do rezerwy niebędąca żołnierzem rezerwy zgłasza się niezwłocznie do wojskowego komendanta uzupełnień, przedstawiając dokumenty potwierdzające zaistnienie powodu lub przyczyny niestawienia się, a następnie, jeżeli czas trwania ćwiczeń wojskowych nie dobiegł końca, jest kierowany do jednostki wojskowej celem uczestnictwa w tych ćwiczeniach do czasu ich zakończenia określonego w karcie powołania.

3. Wojskowy komendant uzupełnień po otrzymaniu zawiadomienia, o którym mowa w ust. 1, niezwłocznie zawiadamia dowódcę jednostki wojskowej o przyczynach niestawienia się żołnierza rezerwy albo osoby przeniesionej do rezerwy niebędącej żołnierzem rezerwy do odbycia ćwiczeń wojskowych.

4. Dowódca jednostki wojskowej, niezwłocznie po rozpoczęciu ćwiczeń wojskowych, przesyła wojskowemu komendantowi uzupełnień wykaz żołnierzy rezerwy oraz osób przeniesionych do rezerwy niebędących żołnierzami rezerwy, które nie stawily się do odbycia tych ćwiczeń.

5. W przypadku gdy żołnierz rezerwy, który zawarł kontrakt, nie może się stawić do odbycia rotacyjnych ćwiczeń wojskowych w kolejnych dniach ich odbywania określonych w wykazie, o którym mowa w art. 101c ust. 1 ustawy, z przyczyn określonych w ust. 1, niezwłocznie zawiadamia o tym fakcie dowódcę jednostki wojskowej w celu zmiany tego wykazu.

§ 8. 1. W dniu stawienia się, w miejscu określonym w karcie powołania, żołnierza rezerwy albo osoby przeniesionej do rezerwy niebędącej żołnierzem rezerwy do odbycia ćwiczeń wojskowych dowódca jednostki wojskowej w szczególności:

- 1) sprawdza tożsamość żołnierza;
- 2) uaktualnia ewidencję wojskową;
- 3) stwierdza w rozkazie fakt stawienia się żołnierza do odbycia ćwiczeń wojskowych.

2. Żołnierze odbywają ćwiczenia wojskowe na stanowiskach służbowych, na które zostali wyznaczeni rozkazem dowódcy jednostki wojskowej, oraz pełnią funkcje wojskowe, które zostały im powierzone.

3. W czasie odbywania ćwiczeń wojskowych żołnierze uczestniczą w szkoleniu teoretycznym i praktycznym:

- 1) na stanowiskach służbowych wynikających z nadanych przydziałów kryzysowych lub mobilizacyjnych albo na stanowiskach służbowych, na których przewiduje się nadanie im tych przydziałów w przyszłości;
- 2) na kursach przeszkolenia.

4. Szkolenie praktyczne żołnierzy w czasie odbywania ćwiczeń wojskowych może polegać również na:

- 1) udziale w sprawdzaniu gotowości mobilizacyjnej i bojowej jednostek wojskowych;
- 2) sprawowaniu funkcji dowódczych lub instruktorskich na stanowiskach służbowych innych niż wymienione w ust. 3 pkt 1;
- 3) udziale, w ramach jednostek wojskowych, w zwalczaniu klęsk żywiołowych i likwidacji ich skutków, w działaniach antyterrorystycznych i z zakresu ochrony mienia, w akcjach poszukiwawczych oraz ratowania lub ochrony zdrowia i życia ludzkiego, w oczyszczaniu terenów z materiałów wybuchowych i niebezpiecznych pochodzenia wojskowego oraz ich unieszkodliwianiu, a także w realizacji zadań z zakresu zarządzania kryzysowego.

§ 9. Żołnierze rezerwy przez cały okres pozostawania w rezerwie mogą odbyć do 15 ćwiczeń wojskowych rotacyjnych o łącznym czasie ich trwania do 450 dni.

§ 10. Liczbę i łączny czas trwania jednodniowych, krótkotrwałych i długotrwałych ćwiczeń wojskowych, które żołnierze rezerwy mogą odbyć przez okres pozostawania w rezerwie, określa załącznik do rozporządzenia.

§ 11. 1. Łączny czas trwania ćwiczeń wojskowych przez okres pozostawania w rezerwie żołnierzy, którzy:

- 1) zostali zwolnieni z zasadniczej służby wojskowej przed upływem czasu trwania tej służby, jednak nie wcześniej niż po upływie 8 miesięcy jej odbywania,
 - 2) odbyli przeszkolenie wojskowe albo zostali z niego zwolnieni i uzyskali kwalifikacje niezbędne do objęcia stanowisk służbowych oficerów lub podoficerów, jeżeli nie zostali mianowani na stopień wojskowy oficera lub podoficera,
 - 3) pełnili zawodową służbę wojskową lub służbę wojskową w charakterze kandydata na żołnierza zawodowego (służbę kandydacką) w stopniach wojskowych szeregowych, jeżeli zostali zwolnieni po odbyciu nie mniej niż 8 miesięcy tej służby
- nie może przekraczać 12 miesięcy.

2. Łączny czas trwania ćwiczeń wojskowych przez okres pozostawania w rezerwie w stopniach wojskowych szeregowych żołnierzy, którzy nie spełniają warunków, o których mowa w ust. 1, nie może przekroczyć 15 miesięcy.

§ 12. Do łącznego czasu trwania ćwiczeń wojskowych nie wlicza się czasu trwania rotacyjnych ćwiczeń wojskowych, na które powołanie nastąpiło w trybie ochotniczym, w wyniku ochotniczego zgłoszenia się żołnierza rezerwy do zawarcia kontraktu.

§ 13. 1. Żołnierze mogą być zwalniani z zajmowanych stanowisk służbowych i wyznaczani na inne stanowiska służbowe, zgodnie z posiadanymi lub uzyskanymi podczas służby kwalifikacjami oraz stosownie do potrzeb jednostki wojskowej, z urzędu, a także na wniosek, jeżeli względy służbowe na to pozwalają.

2. Żołnierzy wyznacza się z urzędu na inne stanowiska służbowe w szczególności, gdy:

- 1) wojskowa komisja lekarska stwierdzi w orzeczeniu lub orzeczeniu ostatecznym pogorszenie się stanu zdrowia uniemożliwiające pełnienie służby na zajmowanym stanowisku służbowym;
- 2) utracą uprawnień wymagane na zajmowanym stanowisku służbowym;
- 3) w etacie jednostki wojskowej zostanie skreślone zajmowane przez nich stanowisko służbowe;
- 4) zmieniają się potrzeby etatowe jednostki wojskowej.

3. Żołnierzy, którzy zawarli kontrakt, wyznacza się z urzędu na stanowiska służbowe, których rodzaj został określony w kontrakcie.

§ 14. 1. Żołnierze mogą być czasowo oddelegowani do wykonywania zadań w innej jednostce wojskowej, zgodnie z pełnioną funkcją wojskową i posiadanymi kwalifikacjami, na podstawie rozkazu dowódcy jednostki wojskowej. Okres oddelegowania w danym roku kalendarzowym nie może przekraczać łącznie trzydziestu dni.

2. Żołnierze mogą być kierowani, na podstawie rozkazu dowódcy jednostki wojskowej, do wykonywania zadań poza jednostką wojskową, w której odbywają ćwiczenia wojskowe.

3. Żołnierza można delegować lub kierować w podróż służbową, jeżeli przemawiają za tym względy służbowe, w tym w szczególności szkoleniowe lub związane z wykonywaniem zadań przez jednostkę wojskową.

§ 15. 1. Żołnierze mogą być przenoszeni do innych jednostek wojskowych z uwagi na potrzeby Sił Zbrojnych, a także na wniosek, jeżeli względy służbowe na to pozwalają.

2. Przeniesienie żołnierza z uwagi na potrzeby Sił Zbrojnych do innej jednostki wojskowej może nastąpić w szczególności:

- 1) ze względów szkoleniowych;
- 2) w celu uzupełnienia potrzeb etatowych innych jednostek wojskowych;
- 3) w razie rozformowania jednostki wojskowej;
- 4) w razie zmniejszenia stanu etatowego jednostki wojskowej;
- 5) ze względów dyscyplinarnych.

3. Żołnierze, którzy zawarli kontrakt, mogą być przenoszeni do innych jednostek wojskowych wyłącznie za ich zgodą.

§ 16. 1. Przeniesienie żołnierza z jednostki wojskowej, w której odbywa ćwiczenia wojskowe, do innej jednostki wojskowej następuje na podstawie rozkazu dowódcy, któremu są podporządkowane obie jednostki wojskowe.

2. Przeniesienie żołnierza do jednostki wojskowej podporządkowanej dowódcy innego rodzaju Sił Zbrojnych następuje na podstawie rozkazu Szefa Sztabu Generalnego Wojska Polskiego.

§ 17. 1. Wniosek o przeniesienie do innej jednostki wojskowej żołnierz wnosi drogą służbową do dowódcy jednostki wojskowej, w której odbywa ćwiczenia wojskowe.

2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, dowódca jednostki wojskowej, o którym mowa w ust. 1, przesyła drogą służbową do dowódcy uprawnionego do przeniesienia żołnierza, wraz ze swoją opinią. Do wniosku dołącza się odpis wtórnika karty ewidencyjnej, kartę wyróżnień oraz kartę ukarania, jeżeli została założona.

3. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, rozpatruje się niezwłocznie po otrzymaniu.

§ 18. 1. Żołnierz podlega opiniowaniu służbowemu w formie opinii służbowej albo oceny służbowej.

2. Opinię służbową albo ocenę służbową sporządza w formie pisemnej przełożony żołnierz mający uprawnienia co najmniej dowódcy kompanii (równorzędny).

3. Treść opinii służbowej albo oceny służbowej jest dostępna dla żołnierza, którego dotyczy, jego przełożonych, a także dla organów, o których mowa w § 19 pkt 2 i 4.

4. Treści opinii służbowej i oceny służbowej żołnierza nie podaje się do wiadomości publicznej.

5. Opinia służbowa albo ocena służbowa powinny zawierać w szczególności:

- 1) imię i nazwisko, stopień wojskowy oraz oznaczenie stanowiska służbowego osoby sporządzającej opinię służbową albo ocenę służbową;
- 2) imię i nazwisko, stopień wojskowy opiniowanego albo ocenianego żołnierza;
- 3) datę i miejsce sporządzenia.

6. Opinia służbowa żołnierza powinna zawierać ocenę przebiegu jego dotychczasowej służby wojskowej, w tym ocenę wykonywania przez niego zadań służbowych i przestrzegania dyscypliny wojskowej oraz przepisów o ochronie informacji niejawnych, a także powinna określać cechy osobowe oraz predyspozycje i uzdolnienia żołnierza.

7. W ocenie służbowej żołnierza ujmuje się informacje przydatne przy określeniu możliwości dalszego wykorzystania żołnierza rezerwy w ramach powszechnego obowiązku obrony.

§ 19. Opinię służbową żołnierza sporządza się:

- 1) w przypadku wniesienia przez żołnierza wniosku o powołanie do zawodowej służby wojskowej lub służby kandydackiej;
- 2) na żądanie sądu, prokuratury, Żandarmerii Wojskowej, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Centralnego Biura Antykorupcyjnego lub dowódcy jednostki wojskowej albo przełożonego tego dowódcy;
- 3) na wniosek żołnierza, który zawarł kontrakt;
- 4) na wniosek rzecznika dyscyplinarnego na potrzeby toczącego się postępowania dyscyplinarnego.

§ 20. 1. Ocenę służbową żołnierza sporządza się:

- 1) w danym roku kalendarzowym na zakończenie ćwiczeń wojskowych rotacyjnych;
- 2) bezpośrednio przed zwolnieniem z ćwiczeń wojskowych trwających dłużej niż 5 dni;
- 3) z chwilą unieważnienia lub wygaśnięcia przydziału kryzysowego, a także w przypadku wystąpienia okoliczności uzasadniających jego zmianę lub unieważnienie;
- 4) na wniosek dowódcy jednostki wojskowej albo przełożonego tego dowódcy.

2. Przepis ust. 1 pkt 2 nie dotyczy żołnierzy odbywających rotacyjne ćwiczenia wojskowe oraz szeregowych odbywających ćwiczenia wojskowe w przypadku wprowadzenia obowiązku ich odbywania na podstawie art. 101 ust. 10 ustawy.

§ 21. 1. Żołnierza zapoznaje się z treścią opinii służbowej albo oceny służbowej nie później niż w terminie 7 dni od dnia jej sporządzenia.

2. Na wydaną opinię służbową albo ocenę służbową służy żołnierzowi zażalenie.

3. Zażalenie wnosi się w terminie 7 dni od dnia zapoznania się z opinią służbową albo oceną służbową do bezpośredniego przełożonego osoby, która sporządziła opinię albo ocenę.

4. Zażalenie wniesione po upływie terminu, o którym mowa w ust. 3, pozostawia się bez rozpatrzenia; o fakcie tym informuje się żołnierza, którego dotyczy opinia służbowa albo ocena służbowa.

5. Wniesienie zażalenia następuje w formie pisemnej za pośrednictwem przełożonego, który sporządził opinię służbową albo ocenę służbową. Zażalenie wymaga uzasadnienia.

6. Przełożony, który sporządził opinię służbową albo ocenę służbową, w razie uwzględnienia zażalenia sporządza nową opinię służbową albo ocenę służbową uwzględniającą zażalenie; ta opinia albo ocena są ostateczne.

7. Przełożony, który sporządził opinię służbową albo ocenę służbową, o ile nie zmieni jej treści zgodnie z żądaniem żołnierza, przekazuje zażalenie wyższemu przełożonemu w terminie 3 dni od dnia jego otrzymania. Wraz z zażaleniem przełożony przesyła stanowisko w sprawie zgłoszonych zarzutów. Przełożony nie ma obowiązku zapoznania żołnierza z tym stanowiskiem.

8. W przypadku wniesienia zażalenia przez żołnierza, który zawarł kontrakt, przełożony, o którym mowa w ust. 3, informuje o tym fakcie dowódcę jednostki wojskowej.

9. Opinia służbowa albo ocena służbowa wyższego przełożonego, do którego wniesiono zażalenie, są ostateczne. Przełożony ten powiadamia żołnierza oraz przełożonego, który sporządził opinię służbową albo ocenę służbową, na którą wniesiono zażalenie, o zajętych stanowiskach.

§ 22. 1. Dowódca jednostki wojskowej zwalnia żołnierza z ćwiczeń wojskowych jednodniowych, krótkotrwałych i długotrwałych w ostatnim dniu ich odbywania, a z ćwiczeń wojskowych rotacyjnych w danym dniu lub po okresie ich odbywania.

2. Zwolnienie żołnierza z ćwiczeń wojskowych dowódca jednostki wojskowej stwierdza w rozkazie.

3. Dowódca jednostki wojskowej po zakończeniu ćwiczeń wojskowych sporządza, dla celów ewidencyjnych, wykaz żołnierzy rezerwy, którzy odbyli ćwiczenia wojskowe, i w terminie nieprzekraczającym 3 dni po zakończeniu ćwiczeń przesyła ten wykaz do wojskowego komendanta uzupełnień.

4. Wykaz, o którym mowa w ust. 3, powinien w szczególności zawierać rodzaj odbytych ćwiczeń wojskowych, określonych w art. 101 ust. 1 ustawy, oraz czas ich trwania.

5. W razie zmiany kategorii „A” zdolności do czynnej służby wojskowej na inną kategorię lub wystąpienia jednej z okoliczności, o których mowa w art. 58 ust. 3 i art. 100 ust. 3 ustawy:

- 1) dowódca jednostki wojskowej, niezależnie od przepisu ust. 1, zwalnia żołnierza z ćwiczeń wojskowych przed ich zakończeniem;
- 2) wojskowy komendant uzupełnień zwalnia żołnierza rezerwy albo osobę przeniesioną do rezerwy niebędącą żołnierzem rezerwy z ćwiczeń wojskowych przed ich odbyciem.

6. W razie śmierci najbliższego członka rodziny albo obłożnej choroby lub zaistnienia innych szczególnie uzasadnionych okoliczności:

- 1) dowódca jednostki wojskowej, niezależnie od przepisu ust. 1, może zwolnić żołnierza z ćwiczeń wojskowych przed ich zakończeniem, jeżeli udzielenie urlopu jest niewystarczające;
- 2) wojskowy komendant uzupełnień może zwolnić żołnierza rezerwy albo osobę przeniesioną do rezerwy niebędącą żołnierzem rezerwy z ćwiczeń wojskowych.

§ 23. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia²⁾.

Minister Obrony Narodowej: *B. Klich*

²⁾ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Obrony Narodowej z dnia 3 czerwca 2004 r. w sprawie ćwiczeń wojskowych żołnierzy rezerwy (Dz. U. Nr 142, poz. 1505 oraz z 2005 r. Nr 250, poz. 2107), które traci moc z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia na podstawie art. 22 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o zmianie ustawy o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 161, poz. 1278).

Załącznik do rozporządzenia Ministra Obrony Narodowej
z dnia 22 lipca 2010 r. (poz. 974)

LICZBA I ŁĄCZNY CZAS TRWANIA JEDNODNIOWYCH, KRÓTKOTRWAŁYCH
I DŁUGOTRWAŁYCH ĆWICZEŃ WOJSKOWYCH, KTÓRE ŻOŁNIERZE REZERWY MOGĄ ODBYĆ
PRZEZ OKRES POZOSTAWANIA W REZERWIE

Wyszczególnienie	Wykształcenie lub wykształcenie żołnierza rezerwy	
	zgodne ¹⁾	niezgodne
Żołnierz rezerwy w stopniu szeregowego	<ul style="list-style-type: none"> – do 15 jednodniowych ćwiczeń wojskowych – do 12 krótkotrwałych ćwiczeń wojskowych – do 2 długotrwałych ćwiczeń wojskowych <p>Łączny czas trwania ćwiczeń wojskowych do 12 miesięcy</p>	<ul style="list-style-type: none"> – do 18 jednodniowych ćwiczeń wojskowych – do 15 krótkotrwałych ćwiczeń wojskowych – do 3 długotrwałych ćwiczeń wojskowych <p>Łączny czas trwania ćwiczeń wojskowych do 15 miesięcy</p>
Żołnierz rezerwy w stopniu podoficera	<ul style="list-style-type: none"> – do 15 jednodniowych ćwiczeń wojskowych – do 17 krótkotrwałych ćwiczeń wojskowych – do 2 długotrwałych ćwiczeń wojskowych <p>Łączny czas trwania ćwiczeń wojskowych do 17 miesięcy</p>	<ul style="list-style-type: none"> – do 18 jednodniowych ćwiczeń wojskowych – do 18 krótkotrwałych ćwiczeń wojskowych – do 3 długotrwałych ćwiczeń wojskowych <p>Łączny czas trwania ćwiczeń wojskowych do 18 miesięcy</p>
Żołnierz rezerwy w stopniu oficera	<ul style="list-style-type: none"> – do 15 jednodniowych ćwiczeń wojskowych – do 19 krótkotrwałych ćwiczeń wojskowych – do 2 długotrwałych ćwiczeń wojskowych <p>Łączny czas trwania ćwiczeń wojskowych do 20 miesięcy</p>	<ul style="list-style-type: none"> – do 18 jednodniowych ćwiczeń wojskowych – do 20 krótkotrwałych ćwiczeń wojskowych – do 3 długotrwałych ćwiczeń wojskowych <p>Łączny czas trwania ćwiczeń wojskowych do 21 miesięcy</p>

¹⁾ Zgodne z umiejętnościami wymaganymi do wykonywania zadań na stanowisku służbowym, na które został nadany żołnierzowi rezerwy przydział mobilizacyjny lub zamierza się nadać przydział mobilizacyjny.